

Behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har anmodat övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2009/10:75 med redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

I skrivelsen lämnas en redovisning av de beslut som regeringen fattat med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen. Redogörelsen omfattar huvudsakligen regeringsbeslut under 2009 med anledning av riksdagsskrivelser till regeringen under detta år. Redovisningen omfattar vidare de riksdagsskrivelser från tidigare riksmöten som inte under föregående år har redovisats som slutbehandlade. Förutom regeringens åtgärder med anledning av riksdagsbeslut som är en följd av framlagda propositioner och skrivelser lämnas i skrivelsen en redovisning av regeringens åtgärder med anledning av riksdagens tillkännagivanden till regeringen.

Vidare lämnar regeringen i skrivelsen vissa uppgifter om antalet gällande författningar samt om arbetet med regelförbättring och språkvård.

Ingen motion har väckts med anledning av skrivelsen.

Utskottets överväganden

Inledning

Inom näringsutskottets beredningsområde finns totalt 36 skrivelser upptagna, varav 23 anges som slutbehandlade och 13 som inte slutbehandlade. Efter en genomgång av regeringens redovisning finns det skäl för utskottet att uppmärksamma redovisningen av åtgärder med anledning av två beslut om statlig finansiering av civil flygindustri.

Bakgrund

Vid riksdagens behandling hösten 2001 av budgetpropositionen för 2002 inom utgiftsområde 24 Näringsliv bemyndigade riksdagen på förslag av näringsutskottet regeringen att uppdra åt Riksgäldskontoret att träffa avtal om delfinansiering till Saab AB och Volvo Aero Corporation för deltagande i två aktuella europeiska civila flygindustriprojekt inom en ram av högst 960 miljoner kronor (prop. 2001/02:1, bet. 2001/02:NU1, rskr. 2001/02:109). Projekten avsåg Saabs deltagande i utvecklingen av passagerarflygplanet Airbus A380 och Volvo Aeros samarbete med Rolls-Royce om utvecklingen av flygmotorfamiljen Trent.

Hösten 2007 beslutade riksdagen på förslag av regeringen att på nytt bemyndiga regeringen att uppdra åt Riksgäldskontoret att träffa avtal med Saab och Volvo Aero om delfinansiering av civila flygutvecklingsprojekt men då inom en vidgad ram med 150 miljoner kronor till totalt 1 110 miljoner kronor, inklusive tidigare gjorda åtaganden. Detta förslag av regeringen lades fram genom förslag till tilläggsbudget, vilket bereddes slutgiltigt av finansutskottet (prop. 2007/08:1, bet. 2007/08:FiU11, rskr. 2007/08:24) efter det att näringsutskottet genom ett protokollsutdrag till finansutskottet hade tillstyrkt regeringens förslag. I regeringens förslag preciseras inte vilka konkreta projekt som avsågs annat än att det angavs i propositionen att bemyndigandet gällde möjlighet för Riksgäldskontoret att träffa avtal med Saab och Volvo Aero om delfinansiering av då ”aktuella internationella samarbetsprojekt på flygindustriområdet”.

Regeringens redovisning

I regeringens skrivelse redovisas båda de nu aktuella riksdagsskrivelserna som slutbehandlade. Av redovisningen framgår att regeringen under 2002 respektive 2005 uppdrog åt Riksgäldskontoret att träffa avtal med Saab respektive Volvo Aero om statlig delfinansiering av de i det första riksdagsbeslutet aktuella projekten inom en låneram om totalt 430 miljoner kronor. Vidare redovisas att regeringen under 2009 har godkänt ett av Riksgälds-

kontoret överlämnat förslag till avtal med Volvo Aero för delfinansiering av kostnader för forskning och utveckling av flygmotorn General Electric GEnX samt att ett förslag till avtal med Volvo Aero om delfinansiering av bolagets utvecklingskostnader i flygmotorprojektet Trent XWB är anmält till EU-kommissionen för prövning enligt gemenskapsbestämmelserna om statsstöd.

Regeringen beslutade i februari 2010 att lägga de båda riksdagsskrivelserna till handlingarna. I besluten konstaterade regeringen att riksdagens bemyndiganden inte är tidsbegränsade och ”inte kräver något vidare ställningstagande från regeringens sida”.

Kommentar från Näringsdepartementet

Enligt tjänstemän på Näringsdepartementet innebär inte regeringens beslut att lägga skrivelserna till handlingarna att regeringen inte kan uppdra till Riksgäldskontoret att träffa avtal med Saab och Volvo Aero om nya flygindustriprojekt inom den givna låneramen. Bemyndigandet som riksdagen fastställde vid beslutet 2007 är inte knutet till några specifika projekt utan avser ”civila flygutvecklingsprojekt”.

Utskottets ställningstagande

Näringsutskottet uppmärksammar i detta yttrande regeringens redovisning av behandlingen av två riksdagsskrivelser som finns upptagna under Näringsdepartementet (N7 respektive N24) och som båda gäller beslut om statlig finansiering av civil flygindustri. Det förstnämnda beslutet behandlades av näringsutskottet och det andra – som var en utvidgning av det första – av finansutskottet. Mot bakgrund av att besluten gäller ärenden inom näringsutskottets beredningsområde väljer utskottet att här samlat ta upp redovisningarna av båda skrivelserna till prövning.

Utskottet kan då konstatera att regeringens behandling av den första riksdagsskrivelsen från 2001 är avslutad och att regeringen följdriktigt har beslutat lägga den skrivelsen till handlingarna. Det utskottet däremot vill ifrågasätta gäller regeringens beslut att också lägga den andra skrivelsen till handlingarna. Som framgår av regeringens redovisning och som beskrivits ovan har regeringen inte avslutat behandlingen av frågan om statens delfinansiering av Volvo Aeros utvecklingsinsatser i flygmotorprojektet Trent XWB. Eftersom den av riksdagen angivna låneramen inte är fullt utnyttjad synes dessutom Näringsdepartementet – åtminstone enligt uppgift från tjänstemän på departementet – inte utesluta att regeringen kan fatta beslut om delfinansiering av nya civila flygindustriprojekt så länge som låneramen inte överskrids. Det är därmed uppenbart att den andra riksdagsskrivelsen kan komma att kräva ”vidare ställningstagande från regeringens sida”. Näringsutskottet menar därför att den andra riksdagsskrivelsen inte

bör anses som slutbehandlad och förutsätter att regeringen i nästa års motsvarande skrivelse med redogörelse för behandlingen av riksdagsskrivelser återkommer med en beskrivning av den fortsatta behandlingen av den andra riksdagsskrivelsen.

Stockholm den 29 april 2010

På näringsutskottets vägnar

Carl B Hamilton

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Carl B Hamilton (fp), Tomas Eneroth (s), Björn Hamilton (m), Hans Rothenberg (m), Carina Adolfsson Elgestam (s), Maria Plass (m), Jan Andersson (c), Krister Örnfjäder (s), Marie Weibull Kornias (m), Karin Åström (s), Mikael Oscarsson (kd), Staffan Anger (m), Kent Persson (v), Börje Vestlund (s), Liselott Hagberg (fp), Per Bolund (mp) och Eva-Lena Jansson (s).